

Gratis een taal leren terwijl je op de bus wacht? Het kan met *Duolingo*. Alles wat je nodig hebt, is een smartphone met internet. Het leren van talen is nog nooit zó makkelijk geweest. Toch?

EVELYN BOSMA

Een talencursus in je broekzak

Online talen leren via *Duolingo*

Mijn vriend was aan het koken en ik vroeg wat we gingen eten. “Hai fame?”, vroeg hij met een twinkeling in zijn ogen. “Ragù bolognese. Speciale per la mia ragazza.” Wat was dat nu? Italiaans? Hij? Triomfantelijk haalde hij zijn telefoon uit zijn broekzak en liet me zijn nieuwste app zien: *Duolingo*. “Als je ook een account aanmaakt en vrienden met me wordt, dan kunnen we er een wedstrijd van maken. Leg die boeken van je maar aan de kant.” Vanaf dat moment zijn we samen Italiaans aan het leren, geheel gratis.

Ambitieuw project

Duolingo is een aantal jaren geleden bedacht door professor Luis von Ahn en zijn toenmalige PhD-student Severin Hacker van de Carnegie Mellon University in Pittsburgh. Ze deden dat niet om mensen als mijn vriend en ik gratis talen te laten leren. Het was hun creatieve bijdrage aan een ambitieus project: het vertalen van alle Engelstalige websites ter wereld. Gevorderde gebruikers oefenen hun vertaalkundigheden met echte artikelen van sites zoals die

van CNN en BuzzFeed. Gebruikers controleren elkaar en stemmen op de beste vertaling. Dát is de reden dat de app gratis is: je inspanningen om een andere taal te leren, worden ongemerkt gebruikt voor andere doeleinden.

De app werkt heel simpel. Je maakt een account aan, kiest een taal en *Duolingo* stippelt een leerpad voor je uit met thema's als 'voedsel', 'meervoud' en 'dieren'. Telkens als je een thema hebt afgerond, krijg je toegang tot het volgende. Als je al wat basis-kennis hebt, kun je een test doen om op een hoger niveau in te stromen. Die test is wel vrij moeilijk, want er zitten ook woorden tussen die je minder vaak zult gebruiken, zoals *haai* en *wol*, en je mag maar een paar fouten maken. Als je van competitie houdt, kun je je vrienden uitnodigen om mee te doen. Je kunt elkaars vorderingen volgen en elkaar berichten sturen. Op dit moment is alleen de cursus Engels nog Nederlandstalig, maar wie aardig Engels spreekt, heeft een ruime keuze aan talencursussen.

Ieder thema bestaat uit een stuk of drie, vier lessen met een aantal oefeningen. Je leest zinnen in de ene taal (het Engels), vertaalt ze dan naar de andere

en andersom. Staat er “I eat an apple”, dan typ je “Mangio una mela.” Met enige regelmaat zitten er vreemde zinnen tussen, zoals “De ober heeft negen vingers” en “Ik ben een pinguïn.” Verder zijn er dictees en meerkeuzevragen, en oefeningen waarbij je zinnen moet opschrijven of nazeggen. Je hoort bijvoorbeeld “La ragazza ha una gonna” (‘Het meisje heeft een rok’) en dat moet je dan opschrijven of nazeggen. Bij dat laatste kan *Duolingo* nog wel wat verbeteringen gebruiken, want ook slecht uitgesproken zinnen worden vaak goed gerekend. *Duolingo* laat je ongestraft van *la ragazza* (‘het meisje’) *il ragazzo* (‘de jongen’) maken. Een ander punt is dat veel oefeningen wel erg makkelijk zijn. Dan moet je kiezen wat het Italiaanse woord is voor ‘man’, waarbij de keuzemogelijkheden (onder meer de Italiaanse woorden voor ‘vrouw’ en ‘jongen’) vergezeld gaan van plaatjes. Een uitdaging kun je het niet noemen.

Leven verloren

Bij les twee van het thema ‘kleding’ verloor ik voor het eerst een leven. Per les krijg je drie levens en iedere fout die je maakt, kost je er een. Als je al je levens kwijt bent, moet je de les opnieuw doen. Zelf kwam ik verder zonder kleerscheuren door dit onderdeel heen – op naar het onderdeel ‘vragen’.

Een groot pluspunt van *Duolingo* zijn de herhalingen. Was ik vroeger op school in oktober alweer de Franse woorden vergeten die ik in september had geleerd, bij *Duolingo* komen de eerder geleerde woorden terug in de hogere niveaus. Ook geeft het programma aan wanneer het tijd is om een vaardigheid opnieuw te oefenen.

Om je taalvaardigheid niet weg te laten zakken, kun je *Duolingo* mailtjes laten sturen met aanmoedigende teksten als: “You are on a 16 day streak. Don’t lose your momentum.” Het is ook mogelijk om jezelf een doel te stellen. Onder het kopje ‘Daily goal’ kun je aangeven hoeveel punten je per dag minimaal wilt halen, wat varieert van “basic” tot “insane”.

Niet vervelen

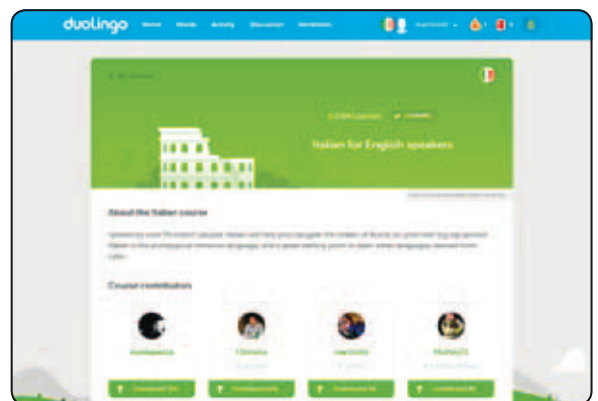
Hoe goed leer je vreemde talen nu écht via *Duolingo*? De makers ervan verwijzen graag naar wetenschappelijk onderzoek dat onafhankelijk verricht schijnt te zijn – hoewel die claim moeilijk te bewijzen is. In dat onderzoek volgden twee Amerikaanse onderzoekers acht weken lang een groep van bijna tweehonderd mensen die in de Verenigde Staten Spaans leerden via *Duolingo*. Gemiddeld hadden beginners die serieus met de app aan de slag gingen 34 uur

Natuurlijk biedt *Duolingo* niet de mogelijkheid om een echt gesprek te voeren.

Duolingo nodig om de stof van het eerste universitaire semester Spaans onder de knie te krijgen. Dat is sneller dan de universiteit had vastgesteld voor de module, en dus concluderen de makers van *Duolingo* dat hun programma effectiever is dan de universiteit.

Dat is nogal een claim, en er is dan ook nogal wat tegen in te brengen. Zo haakte de helft van de *Duolingo*-gebruikers al snel af. Blijkbaar is het programma nou ook weer niet zó fantastisch dat iedereen er verslaafd aan raakt – ook mijn eigen enthousiasme kent pieken en dalen. En natuurlijk biedt *Duolingo* niet de mogelijkheid om een echt gesprek te voeren. En dat is uiteindelijk toch wat je nodig hebt om vloeiend te leren spreken: heel veel praten. Maar ook al heeft het zijn beperkingen, het programma kan je zeker een heel eind op weg helpen bij het leren van een andere taal.

Naast Italiaans en Spaans biedt de app de mogelijkheid om Engels, Duits, Frans en Portugees te leren. En sinds afgelopen jaar ook Deens, Hongaars, Iers, Zweeds en Nederlands. Verder wordt er nog hard gewerkt aan Russisch, Turks, Pools, Oekraïens, Roemeens en Esperanto. Mijn vriend en ik hoeven ons dus niet te vervelen als we straks de hele Italiaanse app doorgewerkt hebben. <

Andere gratis online taalcursussen

Anki helpt je om nieuwe woorden te leren. Je kunt zelf woordenlijsten maken of er eentje overnemen van een andere gebruiker. Net als bij *Duolingo* is herhaling het toverwoord.

LiveMocha biedt een online platform waar mensen elkaars talen leren via chat, video en feedback op oefeningen. Deze website is beter dan *Duolingo* wat betreft het communicatieve aspect.

Memrise laat zijn gebruikers zelf taalcursussen maken en delen. Hierdoor zitten de meeste cursussen minder goed in elkaar dan die van *Duolingo*, maar het aanbod is groter. Zo kun je er Swahili leren.